

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **I. D.**, Brno, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2018, č. j. MV-12199-6/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2020, č. j. 62 A 64/2018 - 43,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-27429-42/DP-2013, zamítlo žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání dle § 44a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zamítla.

[3] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Ten výše uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl a dal za pravdu správním orgánům, že žalobci nebylo možné prodloužit platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, neboť na nového zaměstnavatele žalobce (Gregor – stav s.r.o.) dopadala povinnost zaevidovat pracovní místo určené pro žalobce v evidenci volných pracovních míst podle § 37a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, což zaměstnavatel neučinil a žalobce tak neprokázal své tvrzení, že uvedený zaměstnavatel volné pracovní místo evidoval.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu včas podanou kasační stížností. Navrhl, aby kasační soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel současně navrhl, aby soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Stěžovatel v návrhu nejprve odkázal na řízení před krajským soudem, v němž byl jeho žalobě odkladný účinek přiznán a navrhl, aby z týchž důvodů byl přiznán odkladný účinek i kasační stížnosti. Stěžovatel poukázal na to, že na území České republiky žije se svou manželkou a jejich nezletilou dcerou (rok narození 2014), přičemž obě zde pobývají na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Sám stěžovatel pobýval na území České republiky oprávněně od roku 2005.

[6] Stěžovatel dále uvedl, že v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by mohl i nadále pobývat na území České republiky a být nápomocen manželce v péči o jejich nezletilou dceru. Přitom zdůraznil, že je to právě on, kdo v současné době vykonává péči, neboť v důsledku zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení v současné době nemá žádnou výdělečnou činnost, zatímco manželka je v současné době zaměstnána na základě uzavřeného pracovního poměru.

[7] Na závěr stěžovatel uvedl, že za téměř 15 let pobytu na území České republiky se integroval do české společnosti, k níž má nyní již blíže než ke společnosti ukrajinské a svůj další život spojuje právě s Českou republikou.

[8] Žalovaná vyslovila nesouhlas s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti, neboť nejsou splněny podmínky vyplývající z § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[10] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud s ohledem na stěžovatelova tvrzení a po zvážení skutečností vyplývajících ze spisového materiálu shledal, že stěžovatelův návrh je důvodný a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[12] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech,

pokračování

pro něž zákonodárce užil slova o „*nepoměrně větší újmě*“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

[13] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat nenahraditelnou újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Nejvyšší správní soud s ohledem na všechny okolnosti případu shledal, že skutečnost, že stěžovatel by byl povinen opustit území, by pro něj mohla znamenat nenahraditelnou újmu. Stěžovatel žije na území České republiky se svou manželkou, s níž má nezletilou dceru, přičemž obě disponují povolením k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Vzhledem ke skutečnosti, že manželka stěžovatele je zaměstnána na základě pracovního poměru, pečuje o nezletilou dceru zejména stěžovatel.

[15] Nejvyšší správní soud zohlednil, že v důsledku zániku pobytového oprávnění by v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti byl stěžovatel povinen vycestovat do země původu. S ohledem na rodinné poměry výše popsané by tudíž buď musel vycestovat s celou rodinou, která je již v zemi integrována (manželka je zaměstnána na základě pracovního poměru), anebo by byl nucen vycestovat sám a jeho kontakt s rodinou by byl značně ztížen; uvedená skutečnost by však dopadla především na nezletilé dítě, o něž stěžovatel v současnosti převážně pečuje.

[16] Ačkoliv může stěžovatel ze země původu opět požádat o povolení k dlouhodobému pobytu, obtíže spojené s vycestováním, s řízením o případné nové žádosti o udělení pobytového oprávnění a s případným návratem do České republiky shledal Nejvyšší správní soud jako reálnou hrozbu vzniku nenahraditelné újmy, která by mu mohla vzniknout v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[17] Nelze přitom akceptovat postoj žalovaného, který k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaujal s poukazem na skutečnost, že hrozba vycestování je ve stěžovatelově případě spojena teprve s případným řízením o správním vyhoštění, v němž nastává odkladný účinek správního rozhodnutí ze zákona. Není jisté žádoucí „nutit“ tímto způsobem stěžovatele nerespektovat právní řád České republiky a udržovat protiprávní stav spočívající v jeho pobytu na území bez pobytového oprávnění a vyčkávat, zda s ním bude zahájeno správní řízení o správním vyhoštění a nastoupí s tím spojené negativní následky. Ani argumentace žalované nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/850 ze dne 17. května 2017 o možnosti občanů Ukrajiny, jsou-li držiteli biometrického pasu, setrvat na území Evropské unie až 90 dnů bezvívově, se jeví kasačnímu soudu v dané situaci nerozhodná s ohledem na nemožnost předvídat přesnou délku nynějšího řízení o kasační stížnosti.

[18] Nejvyšší správní soud přitom současně pokládá za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma jiným osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud tak vyhodnotil, že újma, která by mohla v případě nepřiznání odkladného účinku vzniknout stěžovateli, je nepoměrně větší, než jaká by mohla vzniknout jiným osobám.

[19] Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že *„[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“*

[20] V nyní posuzovaném případě nelze přehlédnout, že důvody, pro něž byla stěžovatelova žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta, nejsou natolik závažné, aby jeho další, avšak přesto časově omezené dobou řízení o kasační stížnosti, setrvání na území představovalo rozpor s důležitým zájem, kterým je zde zájem státu, aby se na jeho území nacházely pouze osoby mající k tomu potřebné oprávnění.

[21] V posuzovaném případě jsou tedy naplněny všechny shora vymezené podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[22] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu